

Sayın Başkan, Değerli Meclis üyeleri, hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde arka arkaya yaşanan doğal afetler hepimizi derinden üzmüştür. Bir daha böylesine felaketlerle karşılaşılması temennisiyle, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Ülke olarak bu zorlu süreci aşacak ve geçmişte olduğu gibi şimdi de gerekli tedbirleri alacak imkân ve dayanışma ruhuna sahibiz. Ama ne yazık ki yaşadığımız bu orman yangınları ve sel felaketleri, iklim değişikliğine hazırlıksız olduğumuzu göstermektedir.

Birleşmiş Milletler Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli 9 Ağustos'ta "Kırmızı Kodla" iklim raporunu yayınladı. BM raporu İklim değişikliğinin ulaştığı safhada, kaybedilecek bir saniyenin dahi olmadığını gösteriyor. Raporda, iklim değişikliğinin yaygın şekilde görüldüğü ve artarak hızla ilerlediği ifade edilmektedir.

Bu sürecin daha az hasarla atlatılabilmesi için, net karbon salınımını 2050 yılına kadar sıfırlamamız gerektiği vurgulanmaktadır. Bu hedefler tutturulamaz ise dünyadaki yaşam koşullarının çok daha zorlaşacağı, milyarlarca insanın hayatının tehlikeye gireceği BM tarafından ifade edilmektedir.

Ülke olarak bizim de üzerimize düşeni yaparak; üretim sistemimizi karbon salınımını azaltıcı yöne dönüştürecek planlamaları yapmamız ve tüketim davranışlarını bu yönde değiştirmemiz gerekiyor.

AB "Yeşil Mutabakatına" uygun bir büyüme stratejisi ortaya koymak emisyonları azaltırken, diğer taraftan da yaşam kalitesini artıracaktır.

Değerli Meclis Üyeleri,

Pandeminin delta varyantı ile geldiği nokta, hem dünyada hem de ülkemizde ekonomik dinamikleri şekillendirirken aynı zamanda belirsizlik algısını da artırıyor.

İkinci çeyrekte güçlü baz etkisi ile küresel ekonomide büyüme dinamiklerindeki yükseliş trendi, üçüncü çeyrekle birlikte baz etkisinin azalması ve delta varyantının çok güçlü seyretmesi nedeniyle, yılın ikinci yarısından itibaren yavaşlama olasılığını artırıyor.

Diğer taraftan global piyasalarda son dönemdeki gelişmeler, başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere bir çok ekonomiyi etkilemeye devam ediyor.

ABD ekonomisinde hızlı toparlanma ile birlikte, FED'in aylık 120 milyar dolarlık varlık alımlarının azaltılmasına ilişkin açıklamalar, küresel piyasalarda risk algısını artırdı.

Muhtemeldir ki çok yakın bir zaman içinde ABD ekonomisinde başlayacak varlık alımları azaltımı, gelişmekte olan ülke para birimlerinde risk algısını arttıracaktır.

"IMF Global İstikrar Raporu'nda" ifade edildiği gibi, ABD ekonomisinde 100 baz puanlık sıkılaştırma, gelişmekte olan ülkeler para biriminde %1'lik değer kaybına neden olmaktadır.

Bu süreç, gelişen ekonomilerin sadece para birimlerinin değer kaybı şeklinde değil, aynı zamanda söz konusu ülkelerde büyüme dinamiklerinde ivme kaybına da neden olacaktır.

Bu nedenle FED'in atacağı adımların bizim gibi ülkeler açısından oldukça önemli olduğunu söyleyebiliriz. Bu risk algıları dikkate alındığında, kur seviyesi üzerinde bir baskı unsuru ortaya çıkarması olasıdır.

Diğer yandan yüksek faiz, üreticinin likiditeye ulaşma noktasında en önemli kısıt olarak karşımızda dururken, özellikle FED tarafındaki gelişmeler faiz indirimi noktasında MB'nin manevra alanını kısıtlamaktadır.

Yine "Global Finansal İstikrar Raporu'nda" FED'in yapacağı 100 baz puanlık sıkılaştırma, gelişmekte olan ülkelerin 2 yıllık gösterge tahvil faizinde 47 baz puanlık artışa neden olurken, şayet ülke kredi notu yatırım yapılabilir seviyenin altında ise etkisinin 27 baz puan daha artışa neden olduğunu açıklamıştır.

Değerli Meclis Üyeleri,

Firmalarımızın likiditeye ulaşma noktasında sorunları çözüm beklerken, diğer taraftan sanayicinin üzerine ciddi bir KDV yükü binmeye devam ediyor.

Hammaddeyi alıp işleyip ürün haline getiren sanayici, malı satana kadar indirilecek KDV yüküne katlanıyor. Bu malın bir kısmını 150-180 güne kadar vade ile satıyor. KDV'yi de bu vadeli yaptığı satışlarla taksitle toplamaya çalışıyor.

Diğer yandan bazı sektörlere yönelik indirimli KDV uygulaması var. Girdileri yüzde 18 olan firmalar yüzde 1 veya yüzde 8 ile mal satıyor. Dolayısıyla bu firmalar üzerinde ciddi anlamda KDV yükü kalıyor.

Bu KDV iadeleri genellikle 1 yılı aşan sürede bile ödenmiyor. Firmalar stoktaki hammaddeyi ürün haline getirip sattığında KDV'yi tahsil edebiliyor. Yani mahsup ediyor.

TÜİK'in açıkladığı son verilere göre Yİ-ÜFE yani benim, yani sanayicinin enflasyonu yüzde 45. Alacaklı olduğum KDV'den kaynaklı bu para benim elimde olsaydı mal alacaktım veya yatırım yapacaktım.

Oysa sanayicinin parası yüzde 45 negatif faizle devletin elinde eriyor. Yanı sıra sermaye ihtiyacını karşılamak için yüzde 20'yi aşan faizle bankadan kredi kullanıyoruz.

Devletten alacağını tahsil edemeyen sanayici, yüksek faizle kredi kullanırken, bu yetmezmiş gibi bu krediyi masraf olarak bile gösteremeyeceği bazı düzenlemeler yapıldı. Bu, adaletsizlikten çıkıp üretmeme ve zulüm vergisi haline geldi.

Benim sadece bir üyemin 300 milyon liranın üzerinde birikmiş KDV alacağı var. Bu para ile 50 milyon liradan en az 6 tane yeni fabrika yapılabilir. Üstelik bu para yüzde 45 enflasyonun olduğu bir ortamda devletin elinde eriyor.

Sayın Cumhurbaşkanımız yüksek faizin ülkemizin gelişimi ve yatırımların önündeki en önemli engel olduğunu defalarca dile getirirken, diğer yandan bürokrasiye sunmuş olduğumuz öneri ile hazinenin likidite dengesini olumlu etkileyecek ve likidite dengesine katkı yapacak önerimiz kale alınmamaktadır.

Sanayicinin, yüksek ve negatif faizle kaynakları erirken, yatırıma ve işe dönüşmesine de mani olmaktadır. Buna ilişkin geliştirdiğimiz çözüm önerimizi ilgili bakanlara birçok kez ilettik, sizlerle de çeşitli defalar paylaştım. Burada bir kere daha tekrar etmek istemiyorum.

Değerli Meclis Üyeleri

İzninizle bazı makroekonomik değişkenlerle ilgili tespitlerimi de sizlerle paylaşmak istiyorum.

Temmuz ayında beklentilerin üzerinde bir enflasyon artış ortaya çıkarken, enflasyon eğilimlerinde önemli bir sapma ile karşı karşıyayız. Arz kısıtları, ithalat fiyatları ve talep koşullarının önümüzdeki dönemde enflasyonda risk oluşturmaya devam etmesi önemli bir mesaj olarak karşımızda duruyor.

Enflasyon ekonominin en önemli gündem maddesi olmaya devam ederken, Temmuz ayında enerji ve gıda itişli fiyat artışları enflasyon eğilimlerini bozmaya devam ediyor.

Özellikle ÜFE'nin %45 seviyelerine yükselmesi üzerinde durulması gereken önemli bir nokta. ÜFE'deki artış daha çok, emtia fiyatları ve enerji fiyatlarından kaynaklanırken, maliyet enflasyonu baskısının devam ettiğini de gösteriyor.

Son dönemde girdi fiyatları bütün dünyada enflasyonu tetikleyen önemli bir olgu. Diğer taraftan manşet enflasyonu tarafı ise bundan daha fazla etkileniyor. Merkez Bankası her ne kadar enflasyonu düşürmeye uğraşsa da stokta bekleyen bir enflasyon var. Bu stoktaki enflasyon da yüzde 45 civarında. Bunu giderek artan önemli bir risk olarak görüyorum. Ancak emtia fiyatlarında yılsonuna doğru düşüş beklentisi umarım bu enflasyonun aşağı yönlü hareketine neden olur.

Sanayi üretimi endeksinde baz etkisinin ortadan kalkmasına rağmen ivmelenmenin devam etmesi oldukça önemli. Ekonominin arz tarafı bu aylarda güçlü kalmaya devam ediyor.

Diğer taraftan, üçer aylık rakamlara baktığımızda bir önceki çeyreğe göre artış hızında bir düşüş görülmekte ve bu gelecek aylarda sanayi üretiminde artış hızının düşmesine işaret etmektedir.

PMI verisi ile sanayi üretimi arasındaki güçlü korelasyona baktığımızda Temmuz ayında da sanayi üretiminde artışa işaret ediyor, ancak Ağustosla birlikte sanayi üretiminde önemli bir ivme kaybının işaretlerini almaktayız.

Sanayi üretim endeksi ilk çeyrekte yıllık %11,3, ikinci çeyrekte yüksek baz etkisiyle yıllık %40,3 arttı. Perakende satış endeksi ise, ilk çeyrekte yıllık %9, ikinci çeyrekte yıllık %27,4 arttı.

Öncü göstergeler ikinci çeyrekte büyümeyi yukarı çekerken, 2 çeyrekte %20'nin üzerinde bir büyüme, yıl genelinde ise %8'nin üzerinde bir büyüme rakamına ulaşmamız muhtemel gibi gözüküyor.

Sayın Maliye Bakanımızın ifade ettiği yıl sonu %8 büyüme rakamına ulaşacak ise 3. çeyrekte başlayacak yavaşlamanın 4. çeyrekte artarak devam edeceğini hesaba katmamız gerekiyor.

Pandemi sürecinde ekonomiyi sanayi sektörünün sırtladığını söyleyebiliriz. Borsa İstanbul'daki sanayi firmalarına baktığımızda da bu tablo ortaya çıkmaktadır.

BİST'deki sanayi firmaları yılın ilk yarısında hem kâr hem de satışta yüksek bir performans gösterdi. Haziran'da sanayi üretimi yıllık %23,9 artarken, BİST Sanayi firmalarında satışlar %77,9, kârlar %455 arttı.

Satışlar, 2021 yılının ilk altı ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 44 artarak 338 milyar TL'ye ulaşırken, son 5 yıldaki en yüksek satış rakamına da ulaşılmış oldu. Bunun büyük firmaların performansı olduğunu, KOBİ'ler tarafında bu artıştan bahsetmenin mümkün olmadığını belirtmemiz gerekir.

Pandemide ilk kapanma sonrasında GSYH'ye katkı büyük oranda sanayi sektöründen gelirken, diğer taraftan daha önceki yıllarda yüzde 18-19'u sanayiden oluşan GSYH, bu yıl yüzde 22 seviyesine yükseldi.

Ekonomide son dönemde sanayi ve ihracat odaklı bir büyüme performansı ortaya koyuyoruz. Bu sürecin devamı için uygun desteklerin sektörlere aktarılması gerektiğini düşünüyorum. Özellikle de yüksek oranda dışa bağımlı olduğumuz ara ve sermaye malı üretimine ilişkin destek sistemin mutlaka etkinleştirilmesi gerekiyor.

Ülkemizde son on yılın ortalama büyüme hızı pozitif olduğu halde, ihracat hacmi yükselirken ihracat birim fiyatlarının belirgin ölçüde düşmesi, Türkiye'nin "yoksullaştıran büyüme" olgusunu yaşadığını ortaya koymaktadır.

Daha açık bir anlatımla yoksullaştıran büyüme; bir ülkenin daha fazla üretip daha yüksek hacimde ihracat gerçekleştirdiği, ancak dış ticaret hadleri bozulduğu için ihraç ürün fiyatlarının azaldığı bir durumu ifade etmektedir.

Ülkenin üretimde ithalata bağımlı olması, teknoloji düzeyinin yüksek olmaması gibi nedenlerle zaman zaman dışa açıklık oranı yüksek olan ekonomilerde bu olgu dış ticaret hadlerindeki bozulmaya bağlı olarak refah kaybına neden olmaktadır.

Bunu önlemenin iki çaresi var: Birincisi yüksek katma değerleri ürün üretip ihraç etmek, ikincisi ise yurtdışından ithal ettiğimiz ara mal ve yatırım mallarını yurtiçinde üretmektedir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Pandemi süreci, hem küresel hem de yerel üretim ve ticaret yapısının değişimini beraberinde getirdi. Bu süreçte, hem ticarete hem de üretimde korumacılık eğilimleri yoğunlaşırken, diğer yandan dijitalleşmenin, yapay zekânın, yalın üretimin daha da ön plana çıktığı bir dönemi yaşıyoruz.

Bu tür gelişmelerin doğası, her zaman yeni fırsatları beraberinde getirmesidir. Küresel ekonomide Çin merkezli üretim ağına alternatif arayışlarında; sanayisi, rekabetçi fiyatları, nitelikli iş gücü, özellikle coğrafi konumu ile ülkemiz önümüzdeki yıllarda ön plana çıkacaktır.

Pandemi döneminde tedarik zincirindeki bozulma ile lojistikte süre ve maliyetleri arttırması, Türk imalat sanayi, içinde bulunduğumuz bölgede fırsatları arttıracaktır.

Pandemi sonrası değişen ticaret ağları dikkate alındığında, fırsatları iyi değerlendirebilecek Türkiye başta kıta Avrupa'sı olmak üzere küresel bir üretim ve teknoloji üstü olabilecek potansiyele sahiptir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Sözlerime son vermeden iki konuyu daha sizlerle paylaşmak istiyorum.

Geçen hafta Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla ASO 2. OSB'de üretime geçen 26 firma ile bölgemizde yer alan camimizin açılışını gerçekleştirdik. Büyük fedakârlıklarla bu yatırımları yapan sanayicilerimizi kutluyor, yatırımların ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

2. OSB yönetimimizin başarılı icraatları ve devam eden yatırımlarla bölgede yüzde yüz doluluğa ulaşılmıştır. Bölgenin genişletilmesi için biraz sonra serbest bölgenin devri ile ilgili tezkere meclisimize arz edilecektir.

Bu alanın da yatırımcılarımıza tahsis edilmesiyle birlikte bölgemizin Türkiye'nin en önemli yatırım üslerinden biri haline geleceğine inanıyor, başta meclisimiz olmak üzere ASO 2. OSB Başkanı Seyit Ardıç'ı, Yönetimini ve emeği geçen herkesi tebrik ediyorum.

Diğer yandan Türkiye Mütahhitler Birliđi tarafından dünyanın en büyük mütahhitleri listesinde yer alan firmalarımız dün açıklandı. Maalesef bir önceki yıla göre firma sayımız 44'den 40'a düşerken, en çok firmaya sahip ülke sıralamasında da ikinciliği ABD'ye kaptırdık.

Ama bu durumun pandemi nedeniyle geçici olduğunu düşünüyorum. Dünyada bu alanda çok önemli başarılarla imza atıyoruz. Önümüzdeki dönemde Türkiye'nin yine hak ettiği yere ulaşacağına inanıyorum.

Bu 40 firma içinde büyük bölümü ASO üyesi 22 Ankaralı firmamız bulunuyor. Bunlardan 2'si meclisimizde de temsil ediliyor. Ben Sayın Celal Kolođlu ve Sayın Edip Yenigün'ü de bu vesileyle kutluyorum. Sıralamada yer alan 40 firmayı ve özellikle üye firmalarımızı tekrar tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Konuşmama burada son verirken beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.